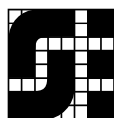

حساب‌های ملی سلامت ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲

پژوهش‌های آمار

گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی

۱۳۹۵

پیش‌گفتار

پیشینه بحث حساب‌های ملی سلامت به سال ۱۳۷۸ برمی‌گردد که در آن سال جلسه‌ای با حضور نمایندگان دستگاه‌های مختلف کشور از جمله مرکز آمار ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همچنین نمایندگان سازمان‌های بین‌المللی از جمله سازمان جهانی بهداشت تشکیل شد. در آن جلسه پس از بررسی فعالیت‌های انجام شده در زمینه حساب‌های ملی، مرکز آمار ایران به عنوان سازمان متولی تهیه حساب‌های ملی سلامت شناخته شد. پس از آن در سال ۱۳۷۹ در پی درخواست رسمی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مقدمات تهیه حساب‌های ملی سلامت در مرکز آمار ایران آغاز و منجر به تهیه حساب‌های فوق با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان‌های ذی‌ربط برای سال ۱۳۸۰ شد. همچنین در سال ۱۳۸۹ بنا به درخواست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سری زمانی حساب‌های ملی سلامت برای سال‌های ۱۳۸۱-۱۳۸۷ و در سال ۱۳۹۱ برای سال‌های ۱۳۸۸-۱۳۹۰ با همکاری پژوهشکده‌ی آمار و سازمان‌های مختلف تهیه شد. نتایج این طرح‌ها در سایت مرکز آمار ایران با آدرس www.amar.org.ir منتشر شده است.

در قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۶ نیز بر اساس تبصره ۱ آئین‌نامه اجرائی ماده ۹۰ این قانون، طبق درخواست معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، مرکز آمار ایران مکلف به تهیه حساب‌های ملی سلامت شد.

در بهمن ماه سال ۱۳۹۳، تهیه حساب‌های ملی سلامت برای سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ از طرف مؤسسه‌ی تحقیقات سلامت و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درخواست شد. در این راستا در مرکز آمار ایران و پژوهشکده‌ی آمار برنامه‌ریزی برای انجام این کار صورت گرفت و پس از تشکیل گروه راهبردی و گروه کارشناسی، این فعالیت در سه مرحله زیر انجام شد:

- آموزش مبانی نظری و روش کار
- گردآوری آمار و اطلاعات مورد نیاز
- انجام محاسبات و تهیه حساب‌های ملی سلامت

یکی از مهم‌ترین مراحل انجام کار، گردآوری اطلاعات مورد نیاز تهیه حساب‌های ملی سلامت بود که به سه طریق زیر تأمین شد:

۱. ارسال نامه درخواست اطلاعات مرتبط با هزینه‌های سلامت برای حدود ۱۱۴ سازمان، مؤسسه، شرکت و سایر نهادهای داخلی برای سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲
۲. نتایج طرح آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی برای سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲
۳. نتایج برخی از طرح‌های آمارگیری مرکز آمار ایران
۴. اطلاعات عملکرد بودجه دولت از خزانه‌داری کل برای سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲

مجموعه حاضر که با بهره‌گیری از تجربه حساب‌های ملی سلامت سال‌های ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱-۱۳۸۷ و ۱۳۸۸-۱۳۹۰ و همچنین استفاده از ترجمه راهنمای کتاب *Guide to producing national health accounts*، انتشار مشترک سازمان جهانی بهداشت، بانک جهانی و موسسه توسعه بین‌المللی ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۰۳ تهیه شده است، سری زمانی آمار حساب‌های ملی سلامت برای سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ را ارائه می‌دهد. در این گزارش ابتدا به طور مختصر تعاریف و مفاهیم اساسی، جداول و طبقه‌بندی‌های حساب‌های ملی سلامت توضیح داده شده و سپس مراحل کار، منابع آماری مورد استفاده و برآوردهای آماری صورت گرفته مورد بحث قرار می‌گیرد. در انتها نیز جداول حساب‌های ملی سلامت به همراه تحلیل مختصری از اطلاعات مندرج در جداول ارائه شده است. ارائه نظرات، پیشنهادات و راهنمایی‌های ارزنده صاحب‌نظران در جهت تکامل تدریجی فعالیت‌های آتی مرکز آمار ایران و پژوهشکده‌ی آمار مغتنم خواهد بود.

همان‌گونه که اشاره شد تعدادی از نهادهای دولتی و غیردولتی کشور در تأمین اطلاعات مورد نیاز این سری زمانی مشارکت داشته‌اند که به این وسیله از همکاری و مساعدت آن‌ها در پیشبرد این امر مهم سپاسگزاری می‌شود. ضمناً از مسئولین، کارشناسان و دست‌اندرکاران طرح آمارگیری از هزینه و درآمد خانوار در مرکز آمار ایران که اطلاعات ذی‌قیمتی را در زمینه هزینه‌های بهداشت و درمان خانوارها فراهم می‌کنند و بدون وجود اطلاعات فوق تهیه این سری زمانی امکان پذیر نبود، تشکر می‌شود.

این مجموعه در درجه اول مرهون زحمات بی‌شائبه همکارانی است که به طور مستقیم در تهیه آن مشارکت داشته‌اند و جا دارد از زحمات آن‌ها تشکر و قدردانی به عمل آید. همچنین لازم است از سایر کارشناسان و کارکنان دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران، پژوهشکده‌ی آمار و کارکنان و کارشناسان مؤسسه ملی تحقیقات سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در طی این مسیر از مشاوره و راهنمایی‌های آن‌ها بهره‌گرفته شده است و به طور غیر مستقیم در پیشبرد این امر مهم مشارکت داشته‌اند، سپاسگزاری شود.

اسامی افرادی که در تصمیم‌گیری‌ها، برنامه‌ریزی، مدیریت، نظارت و مراحل کاری طرح تهیه سری زمانی حساب‌های ملی سلامت به طور مستقیم شرکت داشته‌اند به شرح زیر است:

- دکتر محمد صادق علی‌پور، معاون اقتصادی و محاسبات ملی مرکز آمار ایران.
- دکتر زهرا رضایی قهرودی، رئیس پژوهشکده‌ی آمار
- دکتر سیدرضا مجدزاده، رئیس مؤسسه ملی تحقیقات سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- دکتر علی‌رضا اولیایی‌منش، مدیرکل دفتر ارزیابی فناوری، تدوین استاندارد و تعرفه‌های سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

- جواد حسین‌زاده، مدیرکل دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران.
- سپیده صالحی، معاون مدیرکل دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران.
- مریم خوش اخلاق، رئیس گروه حساب‌های تولید ملی و نهادی دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران.
- جمال‌الدین فرهادی، کارشناس گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی پژوهشکده‌ی آمار.
- عباس صیادی‌نژاد، کارشناس پژوهشکده‌ی آمار.
- دکتر ایوب فرامرزی، مدیر گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی پژوهشکده‌ی آمار.
- فرهاد سلام‌زاده، کارشناس پژوهشکده‌ی آمار.
- فاطمه طالبی، کارشناس حساب‌های خدمات منطقه‌ای دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران.
- بنفشه نجفی، کارشناس حساب‌های خدمات مالی دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران.
- بهنوش السادات آقایان، کارشناس حساب‌های سرمایه دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران.
- بیژن ناظری، کارشناس دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران .
- مریم رمضانیان، رئیس گروه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- دکتر بهزاد نجفی، کارشناس مطالعات و اقتصاد سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- دکتر ژاله عبدی، سرپرست مدیریت امور پژوهشی و آموزشی موسسه ملی تحقیقات سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

امید علی پارسا

رئیس مرکز آمار ایران

فهرست مطالب

پیش‌گفتار	
۱-۱	مقدمه.....
۲-۱	تعاریف و مفاهیم اساسی.....
۳-۱	جداول حساب‌های ملی سلامت.....
۴-۱	معرفی جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع کارکرد.....
۵-۱	معرفی جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع فراهم‌کننده.....
۶-۱	معرفی جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع فراهم‌کننده و نوع کارکرد.....
۷-۱	معرفی جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع منبع تأمین مالی و نوع عامل تأمین مالی.....
۸-۱	طبقه‌بندی حساب‌های ملی سلامت.....
۱-۸-۱	طبقه‌بندی منابع مالی.....
۲-۸-۱	طبقه‌بندی عاملین تأمین مالی.....
۳-۸-۱	طبقه‌بندی کارکردها.....
۴-۸-۱	طبقه‌بندی فراهم‌کنندگان.....
۹-۱	سازمان اجرایی طرح.....
۱۰-۱	مراحل اجرای طرح و منابع آماری.....
۱۱-۱	محاسبه حساب‌های ملی سلامت ۱۳۸۸ - ۱۳۹۰.....
۱۲-۱	تحلیل جداول.....
۱-۱۲-۱	بررسی جداول مربوط به سال ۱۳۹۱.....
۱-۱-۱۲-۱	جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع کارکرد.....
۲-۱-۱۲-۱	جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع فراهم‌کننده.....
۳-۱-۱۲-۱	جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع فراهم‌کننده و نوع کارکرد.....
۴-۱-۱۲-۱	جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع منبع تأمین مالی و نوع عامل تأمین مالی.....
۲-۱۲-۱	بررسی جداول ۱۳۹۲.....
۱-۲-۱۲-۱	جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع کارکرد.....
۲-۲-۱۲-۱	جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع فراهم‌کننده.....
۳-۲-۱۲-۱	جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع فراهم‌کننده و نوع کارکرد.....
۴-۲-۱۲-۱	جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع منبع تأمین مالی و نوع عامل تأمین مالی.....
۱۳-۱	بررسی سری زمانی جداول ۱۳۸۸-۱۳۹۲.....

فهرست جداول

جدول ۱- صورت یک جدول حساب‌های ملی سلامت ۲

جدول اصلی سال ۱۳۹۱ ۱۷

جدول ۱- هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع کارکرد در سال ۱۳۹۱ ۱۹
جدول ۱-۱- درصد هزینه‌های انجام شده توسط هر یک از عاملین تأمین مالی بابت کارکردهای مختلف سلامت در سال ۱۳۹۱ ۲۰

جدول ۱-۲- درصد مشارکت هر یک از عاملین تأمین مالی در کارکردهای مختلف سلامت در سال ۱۳۹۱ ۲۱
جدول ۲- هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع فراهم کننده در سال ۱۳۹۱ ۲۲
جدول ۲-۱- درصد هزینه‌های انجام شده توسط عاملین تأمین مالی بر حسب فراهم کنندگان خدمات سلامت در سال ۱۳۹۱ ۲۳

جدول ۲-۲- درصد مشارکت هر یک از عاملین تأمین مالی در پوشش هزینه‌های هر یک از فراهم کنندگان خدمات سلامت در سال ۱۳۹۱ ۲۴

جدول ۳- هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع فراهم کننده و نوع کارکرد در سال ۱۳۹۱ ۲۵
جدول ۳-۱- درصد هزینه‌های فراهم کنندگان خدمات سلامت بابت کارکردهای مختلف سلامت در سال ۱۳۹۱ ۲۶
جدول ۳-۲- درصد مشارکت هر یک از فراهم کنندگان خدمات سلامت در کارکردهای مختلف سلامت در سال ۱۳۹۱ ۲۷

جدول ۴- هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع منبع تأمین مالی و نوع عاملین تأمین مالی در سال ۱۳۹۱ ۲۸
جدول ۴-۱- سهم هر یک از عاملین تأمین مالی از منابع مختلف مالی در سال ۱۳۹۱ ۲۹
جدول ۴-۲- سهم هر یک از منابع مالی در پوشش هزینه‌های عاملین تأمین مالی در سال ۱۳۹۱ ۳۰

جدول اصلی سال ۱۳۹۲ ۳۱

جدول ۱- هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع کارکرد در سال ۱۳۹۲ ۳۳
جدول ۱-۱- درصد هزینه‌های انجام شده توسط هر یک از عاملین تأمین مالی بابت کارکردهای مختلف سلامت در سال ۱۳۹۲ ۳۴

جدول ۱-۲- درصد مشارکت هر یک از عاملین تأمین مالی در کارکردهای مختلف سلامت در سال ۱۳۹۲ ۳۵
جدول ۲- هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع فراهم کننده در سال ۱۳۹۲ ۳۶
جدول ۲-۱- درصد هزینه‌های انجام شده توسط عاملین تأمین مالی بر حسب فراهم کنندگان خدمات سلامت در سال ۱۳۹۲ ۳۷

جدول ۲-۲- درصد مشارکت هر یک از عاملین تأمین مالی در پوشش هزینه‌های هر یک از فراهم کنندگان خدمات سلامت در سال ۱۳۹۲ ۳۸

جدول ۳- هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع فراهم کننده و نوع کارکرد در سال ۱۳۹۲ ۳۹

- جدول ۱-۳- درصد هزینه‌های فراهم‌کنندگان خدمات سلامت بابت کارکردهای مختلف سلامت در سال ۱۳۹۲ ۴۰
- جدول ۲-۳- درصد مشارکت هر یک از فراهم‌کنندگان خدمات سلامت در کارکردهای مختلف سلامت در سال ۱۳۹۲ ۴۱
- جدول ۴- هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع منبع تأمین مالی و نوع عاملین تأمین مالی) در سال ۱۳۹۲ ۴۲
- جدول ۱-۴- سهم هر یک از عاملین تأمین مالی از منابع مختلف مالی در سال ۱۳۹۲ ۴۳
- جدول ۲-۴- سهم هر یک از منابع مالی در پوشش هزینه‌های عاملین تأمین مالی در سال ۱۳۹۲ ۴۴

فهرست نمودارها

- نمودار ۱- سهم منابع تأمین مالی سلامت در کل هزینه‌های سلامت..... ۱۵
- نمودار ۲- سرانه هزینه‌های سلامت طی سال‌های ۱۳۸۰-۱۳۹۲ (با نرخ تومان و دلار)..... ۱۶

بهبود شاخص‌های سلامت یکی از هدف‌های مهم دولت‌ها برای رسیدن به توسعه‌یافتگی و خصوصاً توسعه پایدار است. سیاست‌گذاری در بخش سلامت نیازمند تصمیم‌گیری در زمینه چگونگی تأمین منابع مالی، نحوه افزایش، توزیع عادلانه و استفاده مؤثر از این منابع است. تمامی این تصمیم‌گیری‌ها و نیز اعمال نظارت دقیق بر هزینه‌های صرف شده در این بخش مستلزم دسترسی به آمار و اطلاعات قابل اعتماد درباره میزان منابع مالی صرف شده برای سلامت، تأمین‌کنندگان منابع مالی و شیوه استفاده از آن‌ها است.

حساب‌های ملی سلامت به این منظور طراحی شده است که ابزاری را فراهم آورد تا سیاست‌گذاران را در شناخت بهتر نظام سلامت و بهبود عملکرد آن، یاری دهد. حساب‌های ملی سلامت مجموعه‌ای از اطلاعات نظام‌مند، جامع و سازگار از جریان منابع را در نظام سلامت یک کشور برای یک دوره معین فراهم می‌کند که روند هزینه‌های صرف شده برای سلامت در بخش‌های عمومی و خصوصی، فعالیت‌های مختلف تأمین سلامت، تأمین‌کنندگان خدمات سلامت و در موارد پیشرفته‌تر بیماری‌های مختلف، گروه‌های جمعیتی و مناطق جغرافیائی در یک کشور را به تصویر بکشد. حساب‌های ملی سلامت ابزاری را در دسترس قرار می‌دهد که با استفاده از آن ترسیم استراتژی کشورهای در حال توسعه برای تأمین مالی مؤثر و افزایش آن در بخش سلامت امکان‌پذیر شود. دسترسی به این مجموعه آمار و اطلاعات علاوه بر آن که دقت و توان سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری برای این بخش را افزایش می‌دهد، می‌تواند معیار مناسبی را برای ارزیابی و مقایسه عملکرد نظام سلامت کشورهای مختلف در اختیار سازمان‌های بین‌المللی قرار دهد. حساب‌های ملی سلامت مجموعه سؤالات زیر را پاسخ می‌دهد.

- منابع سلامت از کجا می‌آیند و به کجا می‌روند؟
- چه نوع کالاها و خدمات مرتبط با سلامت خریداری می‌شود؟
- چه کسانی چه نوعی از خدمات سلامت را فراهم می‌کنند؟
- چه داده‌هایی برای فراهم کردن خدمات سلامت مورد استفاده قرار می‌گیرند؟
- چه کسانی از خدمات سلامت منتفع می‌شوند؟

در این مطالعه در راستای پاسخ‌گویی به این سؤالات بر اساس روش‌شناسی استاندارد بین‌المللی مربوط به تهیه شاخص‌های حساب ملی سلامت بهره گرفته شده و در ادامه به ارائه نکات مربوط به تعاریف و مفاهیم، روش‌شناسی و نتایج به دست آمده در قالب جداول و نمودارها مبادرت ورزیده خواهد شد.

۲-۱- تعاریف و مفاهیم اساسی

حساب‌های ملی سلامت به بیان ساده مجموعه‌ای از جداول استاندارد هستند، که در آن‌ها هزینه‌های سلامت یک کشور، از جنبه‌های مختلف و با ترتیب معین ارائه شده‌اند. هدف اصلی برای تهیه حساب‌های ملی سلامت حمایت از اداره و تصمیم‌گیری بهتر نظام سلامت است. مخارج ملی سلامت، شامل تمام هزینه‌های فعالیت‌هایی است که هدف اصلی آن‌ها حفظ، ارتقاء و بازگرداندن سلامت جامعه و هر یک از افراد آن در طول یک دوره زمانی معین است.

۳-۱- جداول حساب‌های ملی سلامت

شرح کامل جداول مربوط به حساب‌های ملی سلامت در مستندات سازمان بهداشت جهانی و همچنین گزارش حساب‌های ملی سلامت مرکز آمار ایران آمده است، لیکن با توجه به این که در گزارش حاضر نتایج مربوط به محاسبه چهار جدول اصلی حساب‌های ملی سلامت برای سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ ارائه می‌شود، به منظور یادآوری، شرح مختصری از جداول مذکور ذکر می‌شود.

جدول استاندارد حساب‌های ملی سلامت از یک ساختار معین مانند آنچه در جدول ۱ نشان داده شده است پیروی می‌کنند. این جداول، جریان تأمین مالی را از یک مجموعه منابع به یک مجموعه مصارف نشان می‌دهند. هزینه کل ذکر شده در جداول، برآوردی از هزینه کل سلامت را نشان می‌دهد.

جدول ۱: صورت یک جدول حساب‌های ملی سلامت

طبقه‌بندی "منابع"	جمع هر سطر
سلول‌های نشان‌دهنده میزان هزینه در هر	
جریان از منبع به مصرف	
طبقه‌بندی "مصارف"	جمع هر ستون
	برآورد کل هزینه

جدول حساب‌های ملی سلامت با علامت " i " x " j " نشان داده می‌شوند، نماد " j " نشانگر «منبع» جریان تأمین مالی در هر جدول و نماد " i " نشانگر «مصرف» یا «مصرف‌کننده» آن جریان است. برای مثال جدول عاملین تأمین مالی در فراهم‌کنندگان، نمایش جریان تأمین مالی از عاملین تأمین مالی (به عنوان منبع وجوه در آن جدول) به فراهم‌کنندگان (به عنوان دریافت‌کنندگان یا مصارف وجوه در آن جدول) است. چهار جدول تشکیل دهنده بدنه اصلی حساب‌های ملی سلامت به قرار زیر هستند:

۴-۱- معرفی جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع کارکرد

این جدول نشان‌دهنده جریان وجوه از عاملین تأمین مالی به کارکردهای مختلف است. به عبارت دیگر نشان دهنده‌ی کل وجوهی است که در اختیار یک عامل تأمین مالی (مانند وزارت بهداشت) قرار گرفته است و همچنین نشان می‌دهد که این وجوه صرف ارائه چه نوع کارکردی در بخش سلامت شده است مثلاً چه میزانی از این وجوه صرف خدمات درمانی یا توان‌بخشی شده است، چقدر صرف تشکیل سرمایه، آموزش و یا تحقیق و توسعه شده است و مواردی از این قبیل.

۵-۱- معرفی جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع عاملین تأمین مالی و نوع فراهم‌کننده

این جدول نشان‌دهنده جریان وجوه از عاملین تأمین مالی به فراهم‌کنندگان خدمات سلامت است. به عبارت دیگر این جدول نشان‌دهنده کل وجوهی است که در اختیار هر یک از عاملین تأمین مالی قرار گرفته است و اینکه این وجوه چگونه به فراهم‌کنندگان مختلف سلامت اختصاص یافته است به عنوان مثال وزارت بهداشت به عنوان یک عامل تأمین مالی چه میزانی از وجوه در اختیار خود را به بیمارستان‌ها، درمانگاه‌ها، رادیولوژی‌ها و سایر فراهم‌کنندگان خدمات سلامت اختصاص داده است.

۶-۱- معرفی جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع فراهم‌کننده و نوع کارکرد

این جدول نشان‌دهنده جریان وجوه از سوی فراهم‌کننده خدمات سلامت به کارکردهای مختلف است، یعنی نشان می‌دهد که هر یک از فراهم‌کنندگان چگونه وجوه در اختیار خود را به کارکردهای مختلف اختصاص داده‌اند مثلاً بیمارستان‌ها چه مقدار از منابع مالی در اختیار خود را به ارائه خدمات درمانی، توان‌بخشی و یا سایر خدمات سلامت اختصاص داده‌اند.

۷-۱- معرفی جدول هزینه‌های ملی سلامت بر حسب نوع منبع تأمین مالی و نوع عامل تأمین مالی

این جدول نشان‌دهنده جریان وجوه از منابع تأمین مالی به عاملین تأمین مالی است. به عبارت دیگر این جدول مشخص می‌کند، منابع مالی مربوط به تأمین مخارج سلامت در یک کشور از چه روش یا روش‌هایی تأمین می‌شوند و این منابع در اختیار کدام عامل واسط تأمین مالی قرار می‌گیرد تا صرف ارائه خدمات سلامت شود. اهمیت این جدول، در تعیین سهم هر یک از منابع، در تأمین مالی سلامت یک کشور است، به ویژه تعیین سهم پرداخت از جیب خانوار به عنوان یک شاخص رفاه اجتماعی و مقایسه کشورها از نظر سطح رفاه، از اهمیت بالایی برخوردار است.